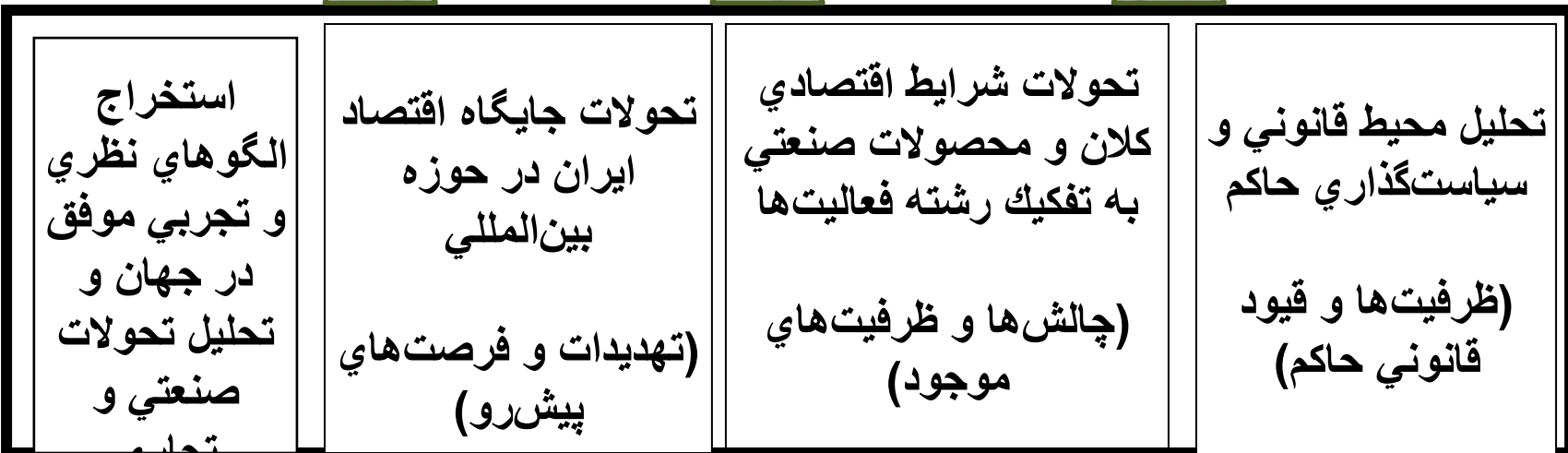
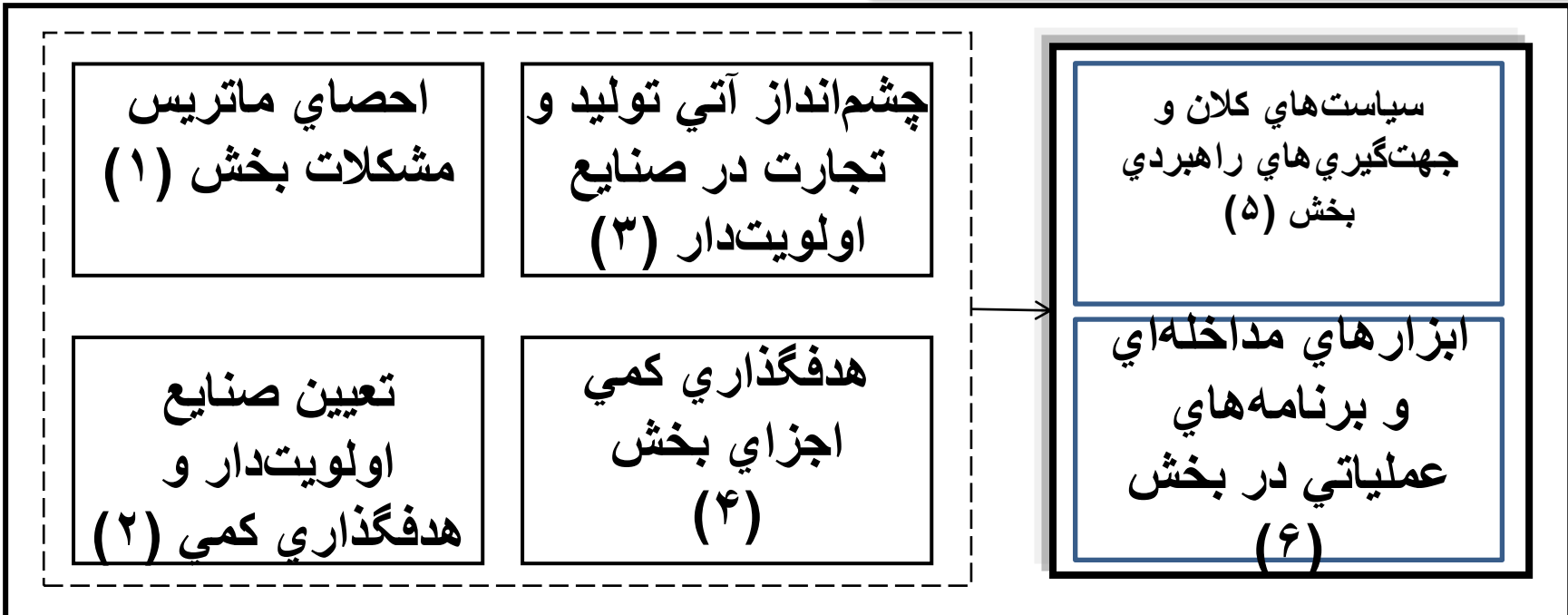

مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
أَنْزَلَ هَذِهِ السُّورَةَ
وَجَعَلَ فِيهَا آيَاتٍ
بَيِّنَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

گزارشی از روند تدوین الگوی راهبردی و توسعه صنعتی

اهمیت بخش صنعت در اقتصاد جهانی

سه‌م ۱۶ درصدی از اقتصاد جهانی

ایجاد بیش از ۶۲ میلیون شغل در اقتصادهای پیشرفته

سه‌م ۷۰ درصدی از کل تجارت جهانی

به ازای هر واحد تولید صنعتی در جهان، ۱۹ دلار مبادله در بخش خدمات ایجاد می‌شود.

کشورهای صنعتی کسری ۳۴۲ میلیارد دلاری در تجارت کالاهای کاربر دارند.

کشورهای صنعتی ۷۲۶ میلیارد دلار مازاد تجاری در کالاهای دانش‌بینان و نوآورانه دارند.

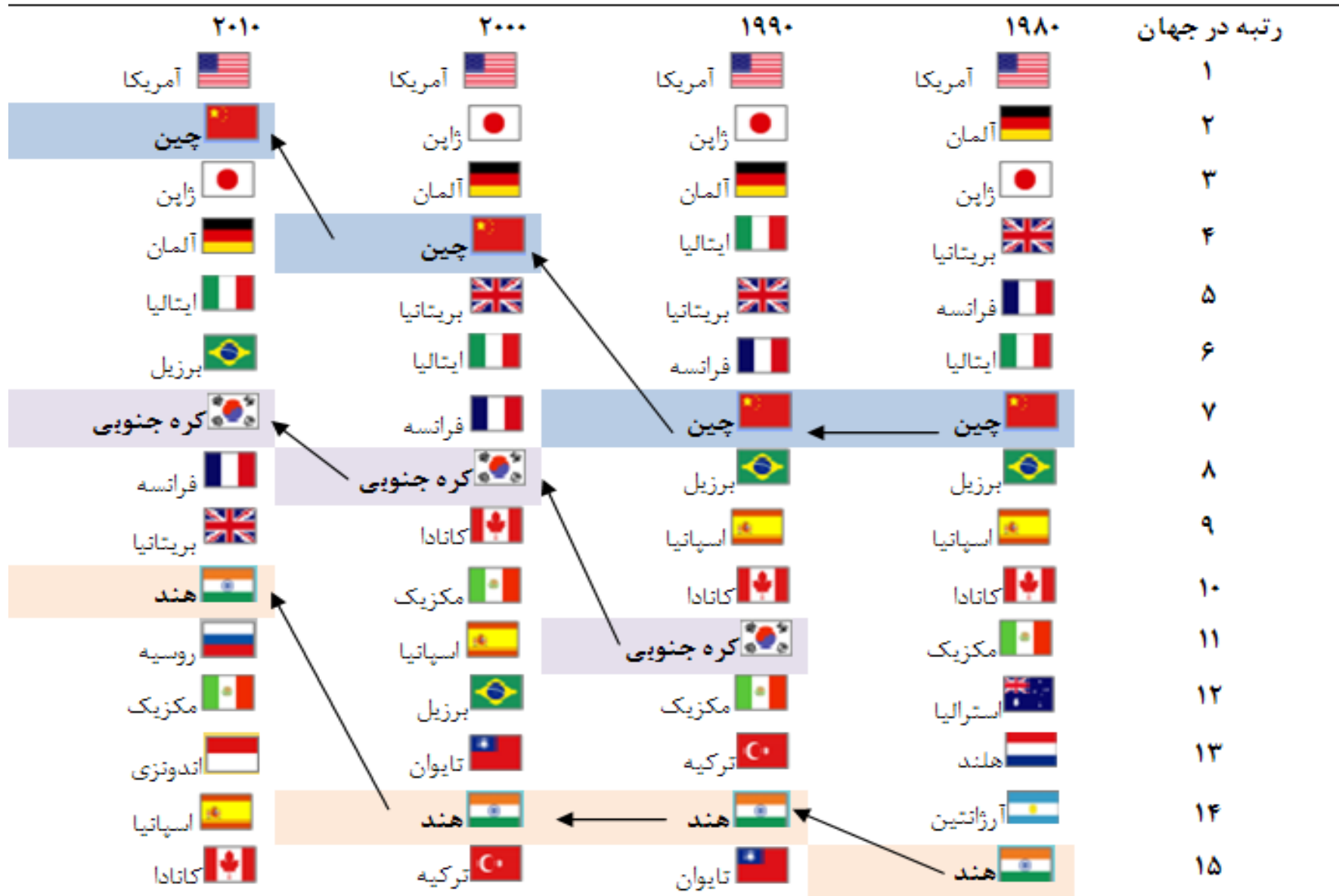
بررسی تفاوت‌های اصلی به تفکیک رشته های صنعتی در سطح جهانی بر مبنای ویژگیهای :

- نوآوری جهانی برای بازارهای محلی
- فرآوری منطقه‌ای
- کالاهای انرژی بر و منابع بر
- فناوری و نوآوری جهانی
- فناوری‌های کاربر

برحسب :

- شدت R&D
- شدت نیروی کار
- شدت سرمایه
- شدت انرژی
- شدت تجارت
- ارزش آفرینی

رقابت بین پیشبران اقتصاد جهانی

شکل گیری الگوی جدید رقابت پذیری صنعتی در جهان ناشی از دستمزدها، بهره وری، قیمت‌های انرژی، ارزش پول ملی و عوامل تکنولوژیکی.

<p>برزیل، چین، جمهوری چک، لهستان و روسیه</p>	<p>کشورهایی که رقابت پذیری خود را به دلایل متعدد از دست می‌دهند.</p>
<p>سوئیس، ایتالیا، فرانسه، بلژیک، استرالیا و سوئد.</p>	<p>کشورهایی که به دلیل هزینه‌های بالای انرژی و عدم رشد بهره‌وری در حال از دست دادن مزیت رقابتی هستند.</p>
<p>بریتانیا، هند، اندونزی، هلند</p>	<p>کشورهایی که در وضعیت پایدار هستند و برتری خود را حفظ کرده‌اند.</p>
<p>آمریکا و مکزیک</p>	<p>کشورهایی که به دلیل مزیت در دستمزدها، بهره‌وری، انرژی و سیاست‌های ارزی مناسب بازیگران آی‌ده خواهند بود.</p>

جایگاه جهانی ایران

۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰	۲۰۰۹	
۰/۵	۰/۷	۰/۷۳	۰/۶۵	۰/۶۱	سهم GDP ایران از GDP جهانی
۳۲ (۴)	۲۳ (۳)	۲۳ (۲)	۲۵ (۳)	۲۷ (۳)	رتبه ایران در رتبه بندی GDP جهانی
۱۰۰ (۱۴)	۸۶ (۱۳)	۸۵ (۱۲)	۹۱ (۱۲)	۹۴ (۱۱)	رتبه ایران در سرانه GDP جهانی
۲ (۱)	۴ (۲)	۷ (۱)	۱۷ (۴)	۸ (۲)	رتبه جهانی براساس تورم

اعداد داخل پرانتز نشانگر رتبه ایران در منطقه است.

تصویر کلی
نشانگر روند نزولی
جایگاه اقتصادی ایران در جهان

بررسی جایگاه منطقه اسی ایران

صنعتی

• ایران با سهم ۰/۳۷ درصدی از ارزش افزوده صنعتی جهان پس از کشورهای ترکیه (۱/۱)، عربستان سعودی (۰/۴۲) و مصر (۰/۴) در جایگاه چهارم منطقه است.

• سرانه ارزش افزوده صنعتی ایران حدود یک چهارم مالزی و یک سوم عربستان سعودی است و در میان کشورهای سند چشم‌انداز جایگاه ۱۰ (در بین ۲۱ کشور) را داراست.

• سرانه صادرات صنعتی ایران (۳۷۸/۵ دلار) جایگاه ۱۰ منطقه را دارد که در مقایسه با قطر (۸۸۱۷ دلار) و کویت (۶۸۹۹ دلار) رقم پایینی است. گفتنی است میزان سرانه صادرات صنعتی ایران ۰/۶ میانگین جهانی کشورهای در حال توسعه (۶۸۰ دلار) است.

تجاری

نفوذ تجاری ایران در ۲۰ کشور منطقه (در سال ۲۰۱۲)

- رتبه دوم در بازار افغانستان
- رتبه سوم در بازار ارمنستان و عراق
- رتبه چهارم در بازار تاجیکستان
- رتبه پنجم در بازار ترکمنستان
- رتبه نهم در بازار قطر
- جایگاه ایران در بازار سایر کشورهای منطقه از رتبه چهاردهم در بازار سوریه و آذربایجان تا رتبه هفتادویکم در بازار عربستان دارای نوسان است.

- ایران تامین کننده تنها ۱/۷ درصد از واردات کالایی کشورهای منطقه است.
- کشورهای چین، آمریکا، امارات، روسیه و آلمان تامین کننده ۳۷ درصد از کل واردات کشورهای منطقه

بررسی جایگاه ایران از منظر شاخص های جهانی

شاخص	جایگاه ایران	رتبه های برتر منطقه	دلایل بازدارنده ایران
رقابت پذیری جهانی (۲۰۱۴)	جایگاه ۸۳ جهانی (بین ۱۴۴ کشور) جایگاه ۱۳ منطقه (در بین ۱۸ کشور)	امارات (جایگاه ۱۲ جهانی) قطر (جایگاه ۱۶ جهانی) عربستان (جایگاه ۲۴ جهانی)	کارایی پایین در بازار کار، کارایی پایین در بازار کالا، عدم توسعه بازارهای مالی، بی ثباتی فضای اقتصادی و نبود زیرساخت های مناسب
شاخص توانمندسازی تجاری (۲۰۱۴)	جایگاه ۱۳۱ جهانی (در بین ۱۳۸ کشور) جایگاه ۱۸ منطقه (در بین ۱۸ کشور)	امارات (جایگاه ۱۶ جهانی) قطر (جایگاه ۱۹ جهانی) عمان (جایگاه ۳۱ جهانی)	چالش های پیش روی صادرات ایران شامل شناسایی بازارها و خریداران بالقوه، دسترسی به منابع مالی تجاری و ... چالش های واردات ایران نیز فرآیندهای طولانی واردات، تعرفه ها، استانداردها و الزامات فنی داخلی و ...
آزادی اقتصادی (۲۰۱۴)	جایگاه ۱۷۳ جهانی (در بین ۱۸۶ کشور) جایگاه ۱۷ منطقه (در بین ۱۷ کشور)	امارات (جایگاه ۲۸ جهانی) قطر (جایگاه ۳۰ جهانی) اردن (جایگاه ۳۹ جهانی)	اقتصاد ایران براساس این شاخص در زمره اقتصادهای «سرکوب شده یا تحت فشار از نظر آزادی اقتصادی» دارد.

**کیفیت پایین تر زیرساختها، نهادها و مجموعه عوامل
پشتیبان تولید و تجارت در اقتصاد ایران**

ساختار اقتصادی ایران

دوره ۹۲-۱۳۶۰ (درصد)	متغیرهای منتخب
۱۵/۴	متوسط سهم بخش نفت از تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری)
۱۰/۵	متوسط سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری)
۱۳/۴	متوسط سهم بخش صنعت از تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری)
۰/۶	متوسط سهم بخش معدن از تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری)
۱۵/۳	متوسط سهم بازرگانی، هتلداری و رستوران از تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری)
۲۶/۹	نسبت درآمدهای مالیاتی به کل بودجه
۳۸/۹	نسبت درآمدهای مالیاتی به اعتبارات جاری
۴۳/۱	نسبت درآمدهای نفتی به کل بودجه
۸۴	نسبت صادرات نفت و گاز به صادرات کل
۱۶	نسبت صادرات غیر نفتی به صادرات کل
۲۲	نسبت صادرات غیرنفتی به واردات
۳/۹	متوسط رشد تولید ناخالص داخلی
۳/۹	متوسط رشد تولید ناخالص داخلی بدون نفت
۳/۲	متوسط رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص
۱۳/۲	متوسط نرخ بیکاری
۱۹	متوسط نرخ تورم

تسلط نفت بر اقتصاد ایران منجر به رشد تشکیل سرمایه و رشدهای اقتصادی کند و پرنوسان، نرخهای تورم دورقمی و بی ثبات و نرخ های بیکاری بالا شده است (به بیان دیگر مجموعه متغیرهای کلان اقتصاد ایران طی دهه های اخیر به واسطه وابستگی شدید به نفت روندهای پرنوسان و بی ثباتی را تجربه کرده است.

ساختار بخش صنعت ایران

توضیحات	۱۳۳۸-۹۲	۱۳۵۸-۹۲	۱۳۳۸-۵۷	
بالاترین سهم مربوط به دوره ۸۰-۱۳۷۶ به ترتیب با ۱۷/۵، ۱۶/۹، ۱۶/۷، ۱۶/۷ و ۱۷/۳ درصد است که پس از آن با روندی نزولی به حدود ۱۲ درصد در سال ۱۳۹۲ کاهش یافته است.	۱۲/۳	۱۳/۱	۱۰/۹	متوسط سهم بخش صنعت از تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری)
رشد ارزش افزوده بخش صنعت طی دهه های اخیر بسیار پرنوسان بوده است. دوره ۹۲-۱۳۹۱ رشدهای منفی به دلیل تحریم تجربه شده است.	۸	۶	۱۱/۹	متوسط رشد ارزش افزوده بخش صنعت (به قیمت ثابت ۱۳۸۳)
توضیحات	۱۳۳۸-۹۰	۱۳۵۸-۹۰	۱۳۳۵-۵۷	
سهم اشتغال بخش صنعت طی دهه اخیر روندی نزولی داشته است بطوریکه از حدود ۱۸ درصد در سال ۱۳۸۰ به حدود ۱۵ درصد در سال ۱۳۹۰ کاهش یافته است.	۱۶/۵	۱۵/۹	۱۷/۳	متوسط سهم اشتغال بخش صنعت
توضیحات	۱۳۸۰-۹۲			
-	۰/۳			نسبت صادرات صنعتی به واردات صنعتی
تراز بازرگانی بخش صنعت منفی است.	۳,۷- میلیارد دلار			تراز بازرگانی بخش صنعت

چالش های حوزه کلان (تأثیرگذار بر بخش صنعت و تجارت)

سیاست	توضیحات	چالش ها
مدیریت درآمدهای ارزی	مستعد بروز بیماری هلندی	تک محصولی بودن (وابستگی به نفت)
تدوین و اجرای سیاستهای رفع موانع گذار از مرحله عامل محور به مرحله کارایی محور	رشد بهره وری نیروی کار صنعت طی دوره ۹۱-۱۳۸۶ به ترتیب ۷، ۲/۷، ۳/۵-، ۲۴/۵، ۳/۳- و ۱۷/۹- درصد (و بسیار پر نوسان) بوده است. رشد بهره وری سرمایه به ترتیب ۱/۸-، ۰/۵-، ۸/۸-، ۸/۷-، ۱۲/۶ و ۱۰/۲ درصد (و بسیار پر نوسان) بوده است.	پایین بودن بهره وری
توسعه صنایع صادراتی و امکان تولید مواد اولیه، کالاهای واسطه ای و سرمایه ای موردنیاز بخش صنعت	متوسط سهم بخش های کشاورزی، نفت و گاز، صنعت و معدن و خدمات از کل واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه ای طی دوره ۸۸-۱۳۸۰ به ترتیب ۴/۳، ۰/۱، ۸۱/۷ و ۱۳/۸ درصد بوده است.	وابستگی تولید به واردات
ایجاد شفافیت در سیاستها، خصوصی سازی واقعی و ...	هرگونه تلاش جهت دستیابی به موقعیت برتر از طریق «ارتقای بهره وری» و «نوآوری» را رقابت می نامند.	وجود انحصارات و درجه پایین رقابت
بازتعریف نقش دولت و بخش غیردولتی در فعالیتهای صنعتی و تجاری.	وابستگی اقتصاد به نفت مانع از حضور پررنگ بخش خصوصی در عرصه اقتصادی شده است.	عدم توازن سهم دولت و بخش خصوصی در اقتصاد

سر فصلهای اصلی

۱. بررسی تغییرات جایگاه و پیشتازی رشته های صنعتی در خلق ارزش افزوده و اشتغال زایی ط دو دهه اخیر
۲. بررسی تحولات ساختاری صنعت در بلندمدت
۳. ترکیب محصولات صنعتی در خلق ارزش افزوده و اشتغال زایی
۴. بررسی عوامل مؤثر بر عملکرد صنعت و معدن
۵. جایگاه صنعت در تجارت خارجی

منابع آماری مورد استفاده:

- پروانه های بهره برداری و سامانه های اطلاعاتی وزارتخانه
- ترازنامه، نماگرها و پایگاه داده ای بانک مرکزی
- کارگاه های بیش از ده نفر کارکن و سالنامه آماری مرکز آمار ایران
- رتبه بندی ۱۰۰ شرکت برتر ایران (سازمان مدیریت صنعتی)
- .....

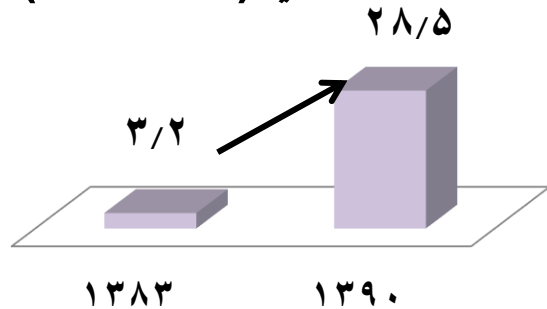
بررسی اهم چالش‌های پیش‌روی صنعت

برخی از یافته‌ها

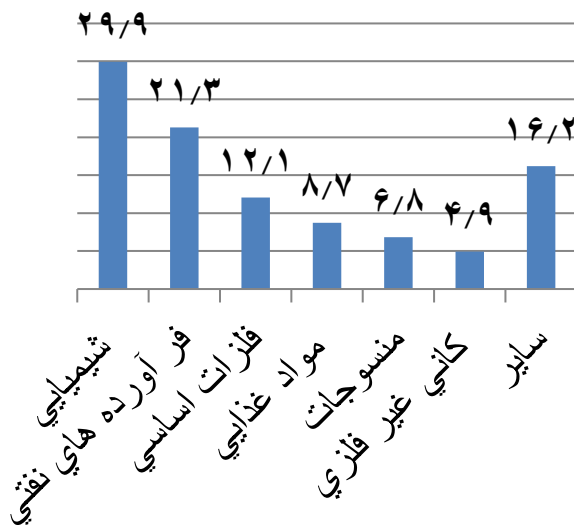
۱. پویایی‌های رشد صنعتی: محدود و عمدتاً منبع‌محور
۲. سهم ناچیز صنایع با فناوری بالا در خلق ارزش افزوده
۳. ضعف بنیه صادرات صنعتی و وابستگی آن به صنایع منبع‌محور
۴. پایین بودن خوداتکایی ارزی صنایع
۵. سهم پایین محصولات با فناوری بالا در صادرات صنعتی
۶. افت سرمایه‌گذاری و اشتغال صنعتی
۷. تداوم شرایط دو قطبی حاکم بر بنگاه‌های بزرگ و کوچک صنعتی
۸. ارتقای تکنولوژی خطوط تولید: حلقه مفقوده بهبود شدت انرژی صنایع منبع‌محور

برخی نتایج حاصل از بررسی چالش های مرتبط با ضعف بنیه صادرات صنعتی و وابستگی آن به صنایع منبع محور

صادرات صنعتی (میلیارد دلار)

متوسط سهم صنایع مختلف از صادرات صنعتی (۱۳۸۰-۹۰)

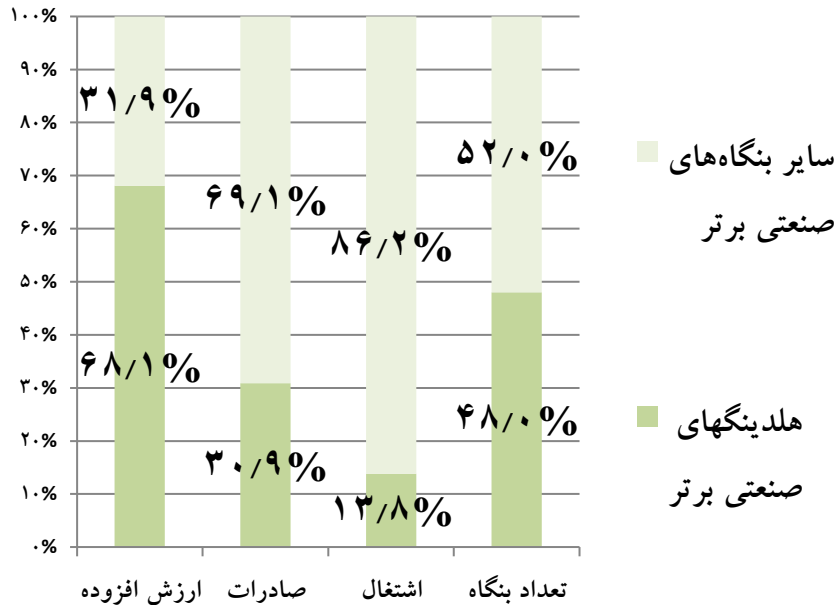
۱. به رغم افزایش صادرات صنعتی در دوره ۹۰-۱۳۸۳، سرانه صادرات صنعتی ایران (۲۲۱ دلار)، در قیاس با کشورهای همچون مالزی (۳۸۸۶ دلار) و ترکیه (۱۸۵۰ دلار) در سطح پایینی قرار دارد.

۲. در دوره زمانی ۹۰-۱۳۸۰ حدود ۸۳.۸ درصد از صادرات محصولات صنعتی مربوط به صنایع منبع محور است.

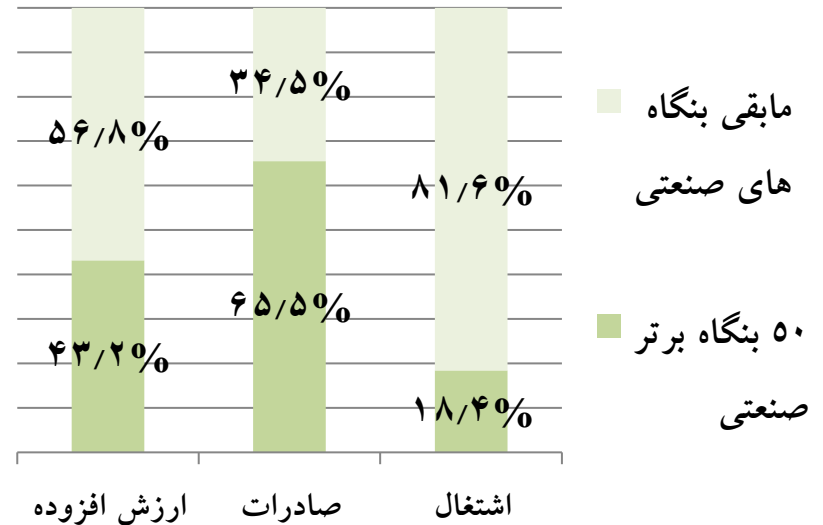
۳. مزیت نسبی صادراتی در صنعت مربوط به شمار معدودی از صنایع است.

یک جنبه مهم دیگر مطالعه در سطح بنگاه تمرکز یافته: از جمله بررسی و تحلیل عملکرد ۱۰۰ بنگاه برتر در سال ۱۳۹۰.

عملکرد هلدینگ‌های برتر نسبت به
بنگاه‌های برتر (۱۳۹۰)

عملکرد شرکت‌های صنعتی برتر در
قیاس با کل صنعت (۱۳۹۰)

✓ سهم پایین‌تر هلدینگ‌ها از صادرات به‌رغم برتری در سهم از ارزش افزوده

✓ تمرکز بالای ارزش افزوده و صادرات تنها در ۵۰ بنگاه صنعتی برتر کشور

استخراج جهت گیری های سیاست گذاری (کاملاً مقدماتی)

۱. افزایش سهم صنعت از تولید ناخالص داخلی با رویکرد اشتغال‌زایی و توسعه صادرات
۲. ترمیم ساختار دوقطبی بین بنگاه‌های بزرگ و کوچک با تسهیل سیاست ادغام و یکپارچه‌سازی یا خوشه‌سازی
۳. افزایش جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی با بهبود مؤلفه‌های محیط سرمایه‌گذاری
۴. افزایش توان رقابتی محصولات صنعتی و تنوع‌بخشی به محصولات دارای مزیت نسبی
۵. ارتقای بهره‌وری صنایع با توجه به انتخاب استراتژی تجاری مناسب
۶. کاهش شدت انرژی صنایع با بهبود فناوری‌های خطوط تولید و توجه همزمان به مسائل زیست‌محیطی و انرژی‌های نوین

بررسی قوانین و سیاست‌های عمومی جبران کننده شکست‌های بازار

سیاست‌های کلی نظام در بخش صنعت (مصوب ۱۳۸۴)

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و قانون اجرای آن (۱۳۸۴ و ۱۳۸۵)
سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و احکام
مربوطه (۱۳۸۷)

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی (۱۳۸۷)
قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و ...
(۱۳۹۱)

قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار (۱۳۹۰)

قانون اصلاح مواد (۹) و (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل و نوسازی

صنایع کشور و اصلاح ماده ۱۱۳ قانون برنامه سوم ۵ ساله

قانون نحوه واگذاری و اداره امور شهرک‌های صنعتی (۱۳۸۷)

سیاست‌های کلی توسعه علم و فناوری (مصوب ۱۳۹۳)

مطالعه جهت‌گیری‌های صنعتی در برنامه‌های توسعه از برنامه اول تا پنجم توسعه

مبتهی بر :

- استخراج جهت‌گیری‌های غالب
- بخش‌های اولویت‌دار
- سیاست فناوری
- عمده‌سیاست‌های زیرساختی و نهادی

نمونه نتایج مطالعات انجام شده : جهت گیری های صنعتی در برنامه های سوم ، چهارم و پنجم

برنامه	جهت گیری های غالب	بخش های اولویت دار	سیاست های فناوری	عمده اقدامات زیرساختی نهادی
اول	* کوچک سازی دولت و جهش صادراتی * راهبرد خودکفایی در کالاهای اساسی کشاورزی	صنایع الکترونیک (ارتباطی، رایانه ای، نوری، قطعات الکترونیک)؛ پتروشیمی و فولاد	* نگاه درون گرا و مبتنی بر ارتقای ظرفیت های داخلی عرضه دانش و فناوری * تقویت یادگیری از طریق مجاورت در شهرک های صنعتی	* نهادسازی در حوزه اصلاح ساختار اقتصاد و جهش صادراتی * ایجاد شهرک ها و مجتمع های الکترونیک
دوم	* رقابت مدیریت شده * جذب سرمایه گذاری خارجی * خودکفایی در کالاهای اساسی	صنایع انرژی بر، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و زنجیره های پایین دستی آنها	* دستیابی به فناوری های نو * انتشار فناوری، تقاضای فناوری و سرمایه اجتماعی * توجه سیستمی به نوآوری	* ایجاد مناطق ویژه صنایع مبتنی بر فناوری های برتر * تدوین لایحه تسهیل رقابت
سوم	* کوچک سازی دولت و تغییر الگوی نظام بودجه ریزی * تسهیل موانع تجاری و توسعه * کاهش اتکا به مزیت های نسبی در جهت خلق مزیت های رقابتی	* پتروشیمی، فلزات اساسی، محصولات معدنی غیرفلزی	* جهت گیری های کلی و توجه کمتر به نوآوری، سرمایه اجتماعی و شبکه سازی در ارتقای نوآوری به نسبت برنامه چهارم توسعه	* شهرک های صنعتی تخصصی غیردولتی * شورای گفتگو

استخراج اهم جهت گیری های اسناد بالادستی در بخش صنعت، معدن و تجارت

اجزا	محور	جهت گیری
انطباق نظام ارزیابی کیفیت با استانداردهای جهانی ارتقای کیفیت محصولات متناسب با استانداردهای کشورهای	بهبود کیفیت و استاندارد	ارتقای رقابت پذیری تولیدات
حمایت از انواع صرفه های اقتصادی و شبکه ها ... توسعه فناوری با نگاه شبکه ای	کاهش هزینه تمام شده محصولات	
افزایش تولید کالاها و خدمات اساسی و نهاده ها دستیابی به خود کفایی در زمینه کالاهای راهبردی	جایگزینی وارداتی کالاهای اساسی	بهبود تراز تجاری
بهره گیری از توسعه روابط اقتصادی با سایر کشورها ایجاد ثبات رویه در زمینه مقررات بخش صادراتی	توسعه صادرات (خلق مزیت های رقابتی)	
بهبود فضای کسب و کار افزایش سهم بری عادلانه عوامل در زنجیره ارزش	ایجاد بخش خصوصی توانمند و هوشمند	تقویت ساختار رقابتی در بازار
روزآمدسازی شیوه های نظارت بر بازار دولت تامین کننده در صنایع مواجه با شکست بازار	کاهش وظایف تصدی گری دولت	بازبینی در نقش دولت
توجه به قابلیت ها و مزیت های منطقه ای در انجام برنامه ریزی های اقتصادی	حفظ توازن در توسعه صنعتی مناطق	حفظ نگاه آمایشی

استخراج ماتریس حوزه‌های برنامه‌ریزی در بخش

حفظ یکپارچه‌نگری و رویکردهای آمایشی در برنامه‌ریزی بخش (۳)	ارتقای رقابتمندی و بهبود موازنه تجاری (۲)	بازمهندسی ساختارهای اقتصادی و بهبود محیط کسب‌وکار (۱)			
		توانمندسازی بخش غیردولتی (۴-۱)	اصلاح فرایندها (۳-۱)	توزیع عادلانه فرصت‌ها و تشدید رقابت در محیط کسب‌وکار (۲-۱)	تغییر نقش‌های اقتصادی دولت (۱-۱)
یکپارچه‌سازی طرح آمایش صنعتی، معدنی و تجاری	انتقال از مزیت‌های نسبی به خلق مزیت رقابتی	توسعه و توانمندسازی کسب‌وکارها	ترویج نظام‌های جدید مدیریت تولید و تجارت	تسهیل شرایط دسترسی به بازار	توسعه نقش‌های حاکمیتی و کاهش تصدی‌گری
مکان‌یابی و تجهیز شهرک‌های صنعتی، فناوری و صنفی	بهبود بهره‌وری به‌صورت پویا	حمایت از صنایع خطرپذیر	توسعه شبکه‌های کسب‌وکار	شفاف‌سازی اطلاعاتی	بازمهندسی چارچوب‌های رگولاتوری اقتصادی
رعایت الزامات زیست‌محیطی در توسعه بخش	مدیریت هوشمند واردات و صادرات	انتقال فناوری با نگاه شبکه‌ای	مدیریت یکپارچه اطلاعات	برقراری چارچوب‌های رقابت مدیریت شده	توسعه حوزه‌های تعامل مشترک بخش دولتی و غیردولتی
...	...	...	...	...	...

بخش پنجم مطالعه : تعیین صنایع اولویت دار برای پویای در رشد صنعتی

بخش نخست مطالعه اختصاص دارد به :

تحلیل منابع اصلی رشد تولید صنعت از سال ۱۳۸۳-۱۳۹۰

- از کانال توسعه صادرات
- رشد تقاضای داخلی
- جایگزین واردات

برخی از نتایج بدست آمده در خصوص منابع اصلی رشد صنعتی طی سال های ۱۳۹۰-۱۳۸۳ گویای این واقعیت است

سهم صادرات در رشد تولید صنعتی نزدیک به ۹ درصد می باشد.

- نتیجه دیگر نیز حاکی است سهم صادرات در رشد صنعتی از رقم ۰/۰۱ درصد طی سال های ۱۳۷۲-۱۳۶۸ به ۹ درصد طی سال های اخیر افزایش یافته است.
- تقاضای بازار داخلی نزدیک به ۹۰ درصد در رشد تولیدات صنعتی موثر بوده است. بدین ترتیب چسبندگی رشد تولیدات صنعتی به تقاضای داخلی همچنان در سطح بالایی است و در طول بیش از سه دهه کاهش محسوسی نداشته است.

ترسیم رویکردهای تعیین اولویتهای سرمایه گذاری صنعتی با هدف افزایش سهم
صنعت رقابت پذیر در اقتصاد

رویکرد درون‌گرایی مبتنی بر رشد تقاضای بازار
داخلی (پیش‌بینی جمعیت تا افق ۱۴۰۴ نزدیک به
۹۵ میلیون نفر)

رویکرد برون‌گرایی مبتنی بر رشد تقاضای
بازار جهانی

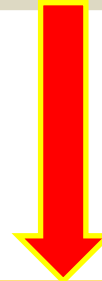
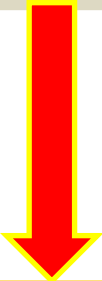

معیارهای تعیین اولویتهای سرمایه‌گذاری با :
رویکرد درون‌گرایی مبتنی بر رشد تقاضای بازار داخلی

معیارهای انتخاب صنایع

بازده نیروی کار روبه رشد (رشد بهره‌وری نیروی کار)	توان پیشین و پسین بالا	پویایی در اشتغال زایی صنعتی	پتانسیل ایجاد سرریز فناوری	پویایی در رشد ارزش افزوده صنعتی	پویایی رشد تقاضای داخلی
--	---------------------------	-----------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------	----------------------------

سهم از نرخ رشد وزنی بازده نیروی کار کل صنعت	شاخص توان پیشین و پسین در ارتباط با ۷۷ بخش اقتصادی	سهم از نرخ رشد وزنی اشتغال کل صنعت	سهم از نرخ رشد وزنی ارزش دریافتی خدمات صنعتی و تعمیر اموال سرمایه‌ای کل صنعت	سهم از نرخ رشد وزنی ارزش افزوده کل صنعت	سهم از نرخ رشد وزنی کل تقاضای داخلی صنعت
---	---	---	---	--	--

شاخص

یازده رشته صنعت اولویت دار (بیش از ده نفر کارکن بر مبنای کدهای چهار رقمی آیسیک) با رویکرد درون‌گرایی مبتنی بر رشد تقاضای بازار داخلی

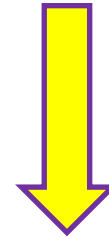
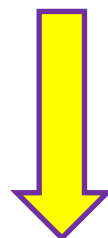
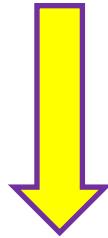
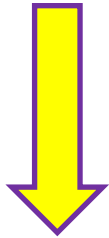
شرح رشته های صنعتی	کد آیسیک چهار رقمی
تولید مواد شیمیایی اساسی بجز کود و ترکیبات ازت	۲۴۱۱
تولید وسایل نقلیه موتوری	۳۴۱۰
تولید قطعات و ملحقات برای وسایل نقلیه موتوری و موتور آنها	۳۴۳۰
تولید صابون و مواد پاک کننده و لوازم بهداشت و نظافت و عطرها و لوازم آرایش	۲۴۲۴
تولید محصولات پلاستیکی بجز کفش	۲۵۲۰
تولید محصولات اساسی آلومینیومی	۲۷۲۲
تولید سایر محصولات گلی و سرامیکی غیر نسوز ساختمانی	۲۶۹۸
پاک کردن و درجه بندی و بسته بندی خرما	۱۵۱۷
تولید سایر محصولات کانی غیر فلزی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۶۹۹
تولید محصولات ساخته شده از بتن و سیمان و گچ	۲۶۹۵
تولید سایر منسوجات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۱۷۲۹

معیارهای تعیین اولویت‌های سرمایه‌گذاری با :
رویکرد برون‌گرایی مبتنی بر رشد تقاضای بازار جهانی

بازده نیروی کار بالا (بهره وری بالا)	توان پیشین (ماقبل) بالا با سایر بخش‌های اقتصادی	پویایی در رشد ارزش افزوده صنعتی	پویایی رشد تقاضای واردات جهانی
---	---	------------------------------------	-----------------------------------

معیارهای انتخاب صنایع

سهم از نرخ رشد وزنی بازده نیروی کار کل صنعت	شاخص توان پیشین و پسین در ارتباط با ۷۷ بخش اقتصادی	سهم از نرخ رشد وزنی ارزش افزوده کل صنعت	سهم از نرخ رشد وزنی کل تقاضای داخلی صنعت
---	--	---	---

شاخص

یازده رشته صنعت اولویت دار (بیش از ده نفر کارکن بر مبنای کدهای چهار رقمی آیسیک) با رویکرد درون‌گرایی مبتنی بر رشد تقاضای بازار داخلی

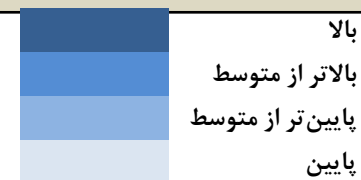
شرح رشته های صنعتی	کد آیسیک چهار رقمی
تولید موادشیمیایی اساسی بجز کود و ترکیبات ازت	۲۴۱۱
تولید قطعات و ملحقات برای وسایل نقلیه موتوری و موتور آنها	۳۴۳۰
تولید وسایل نقلیه موتوری	۳۴۱۰
تولید دارو و موادشیمیایی مورد استفاده در پزشکی و محصولات دارویی گیاهی	۲۴۲۳
تولید محصولات پلاستیکی بجز کفش	۲۵۲۰
تولید وسایل نقلیه هوایی و فضایی	۳۵۳۰
تولید موتورهای برق و ژنراتور و ترانسفورماتور	۳۱۱۰
تولید بدنه اتاق سازی برای وسایل نقلیه موتوری و ساخت تریلرونیم تریلر	۳۴۲۰
تولید پمپ، پمپ سوراخ و شیر و سوپاپ	۲۹۱۲
تولید سایر محصولات فلزی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۸۹۹
تولید کود شیمیایی و ترکیبات ازت	۲۴۱۲

هدف گذاری کمی به تفکیک رشته های صنعتی
اولویت دار و ترسیم چشم اندازها

بانتسکر

تفاوت‌های بین صنایع بر حسب میزان پیچیدگی و ارزش آفرینی

ویژگی	صنعت	شدت R&D	شدت نیروی کار	شدت سرمایه	شدت انرژی	شدت تجارت	ارزش آفرینی
نوآوری جهانی برای بازارهای محلی	صنایع شیمیایی	بالا	پایین	بالا	پایین	پایین	پایین
	وسایل نقلیه، تریلر و قطعات	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	سایر تجهیزات حمل و نقل	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	ماشین آلات الکترونیک	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	ماشین آلات، تجهیزات و ابزارها و لوازم	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
فرآوری منطقه‌ای	محصولات لاستیکی و پلاستیکی	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	محصولات ساخته شده فلزی	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	چاپ و نشر	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
کالاهای انرژی بر و منابع بر	محصولات چوبی	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	فرآوری نفت، ذغالسنگ و مواد هسته‌ای	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	کاغذ و خمیر کاغذ	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	محصولات با پایه معدنی	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
فناوری و نوآوری جهانی	فلزات اساسی	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	کامپیوتر و ماشین آلات اداری	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	نیمه‌هادی‌ها و محصولات الکترونیک	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
فناوری‌های کاربر	تجهیزات پزشکی، اپتیک و دستگاه‌های دقیق	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	پارچه، پوشاک و چرم	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین
	مبلمان، اسباب‌بازی، جواهر و سایر	بالا	پایین	پایین	پایین	پایین	پایین

جهت‌گیری‌های صنعتی در برنامه‌های توسعه

برنامه	جهت‌گیری‌های غالب	بخش‌های اولویت‌دار	سیاست‌های فناوری	عمده اقدامات زیرساختی نهادی
۱-۳	<p>❖ خصوصی‌سازی آزادسازی در صنایع به‌جز صنایع کلیدی</p> <p>❖ جایگزینی تدریجی واردات کالاهای مصرفی و ایجاد شرایط رقابتی در بازار واردات کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای غیرکشاورزی (به‌صورت تدریجی)</p> <p>❖ توسعه صادرات کالاهای صنعتی بر اساس مزیت‌های اقتصادی با تجدیدنظر در الگوی تعیین قیمت نسبی کالاهای صادراتی، وارداتی و تولیدی</p>	<p>اول: کشاورزی (شکر، خوراک دام، خمیر کاغذ، کاغذ چاپ، نوبان و پروتئین دامی)</p> <p>دوم: صنعت (مانسین‌سازی و کالاهای واسطه‌ای)</p>	<p>❖ بکارگیری فناوری داخلی و واردات فناوری ارزان و اشتغال‌زا</p> <p>❖ عدم توجه به ایجاد و انتشار دانش و فناوری و یادگیری از طریق شبکه‌سازی</p> <p>❖ عدم توجه به شکل‌گیری نقاضای تحقیقات</p>	<p>توسعه شهرک‌های صنعتی و مناطق آزاد تجاری</p>
۲	<p>❖ ندادن برنامه‌های خصوصی‌سازی آزادسازی (با سرعت کمتر)</p> <p>❖ خودکفایی و مشروط کردن هر نوع قرارداد با خارج به عدم امکان ساخت در داخل و به‌طور مشارکتی</p> <p>❖ تسهیل شرایط ورود و خروج به تجارت و مقابله با انحصار</p> <p>❖ توسعه صادرات با هدف اصلی خودکفایی درآمدی (در برابر افزایش سهم از بازارهای جهانی) و تأکید بر مزیت‌های نسبی موجود</p> <p>❖ جایگزینی واردات مواد خام و نیمه ساخته داخلی (با تأکید بر ظرفیت معادن)</p>	<p>اول: کشاورزی و صنایع تبدیلی کشاورزی</p> <p>دوم: صنعت (سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و سرمایه‌گذاری‌های مولد تولید کالاهای استراتژیک، ارزآور و اشتغال‌زا)</p>	<p>❖ اولویت اتکا به ظرفیت‌های عرضه دانش داخلی</p> <p>انتقال فناوری توسط خرید خدمات و محصولات خارجی و الزام واردکنندگان به آموزش ضمن انتقال فناوری</p> <p>❖ عدم توجه به راهبردهای شکل‌گیری نقاضای تحقیقات</p>	<p>❖ گسترش ظرفیت‌های زیربنایی تولیدی با رعایت ملاحظات توازن منطقه‌ای</p> <p>❖ الزام به ایجاد شکل‌های حرفه‌ای همگن تخصصی و تشکیل خانه‌های صنعت و معدن استانی</p>

جهت‌گیری‌های صنعتی در برنامه‌های توسعه (ادامه)

برنامه	جهت‌گیری‌های غالب	بخش‌های اولویت‌دار	سیاست‌های فناوری	عمده اقدامات زیرساختی نهادی
۱	<ul style="list-style-type: none"> اصلاح ساختاری و نهادی در بخش عمومی با تاکید بر کوچک‌سازی دولت اتخاذ نگاه برون‌گرا در تعاملات بین‌المللی با هدف دستیابی به جهش صادراتی (مقررات‌زدایی از صادرات غیرنفتی و تقویت توان رقابتی محصولات صادراتی با پیش‌بینی ابزارهای حمایتی) تسهیل واردات و محدودکردن دامنه راهبرد خودکفایی به کالاهای اساسی کشاورزی (در عمل با تبدیل موانع غیرنمره‌ای به نمره‌ای از صنایع داخلی حمایت‌شدیدی به‌صورت عملی) 	<ul style="list-style-type: none"> صنایع الکترونیک (ارتباطی، رایانه - ای، نوری، قطعات الکترونیک)، پتروشیمی و فولاد 	<ul style="list-style-type: none"> نگاه درون‌گرا و مبتنی بر ارتقای ظرفیت‌های داخلی عرضه دانش و فناوری نهادسازی (ستاد هماهنگی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای) در جهت تقویت پیوندهای افقی میان واحدها و یادگیری از طریق مجاورت در شهرک‌های صنعتی توجه خاص به انتقال فناوری در صنایع دفاعی توجه محدود به متقاضیان فناوری به - ویژه SMEها 	<ul style="list-style-type: none"> نهادسازی در حوزه اصلاح ساختار اقتصاد و جهش صادراتی ایجاد شهرک‌ها و مجتمع‌های الکترونیک؛ مناطق آزاد و ویژه مبتنی بر فناوری‌های برتر نهادسازی قانونی برای جذب سرمایه - گذاری مستقیم خارجی
۲	<ul style="list-style-type: none"> حرکت به سمت اقتصاد رقابتی (با ضمانت اجرای بالاتر احکام اصلاح ساختار و رقابت مدیریت شده) تشدید نگاه برون‌گرا با تاکید بر تعاملات بین‌المللی در جذب سرمایه - گذاری خارجی خودکفایی در تولید محصولات اساسی 	<ul style="list-style-type: none"> صنایع انرژی‌بر، صنایع معدنی، صنایع پتروشیمی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و زنجیره‌های پایین‌دستی آنها 	<ul style="list-style-type: none"> تلفیق هر دو نگاه درون‌گرا و برون‌گرا در دستیابی به فناوری به‌ویژه فناوری‌های نو توجه هم‌زمان به بخش عرضه و انتشار فناوری، نقاضای فناوری و سرمایه اجتماعی توجه سیستمی به نوآوری (نظام ملی نوآوری) 	<ul style="list-style-type: none"> ایجاد مناطق ویژه صنایع مبتنی بر فناوری‌های برتر و شهرک‌های فناوری تدوین لایحه تسهیل رقابت طرح‌های جامع؛ نقش جامع علمی، توسعه منابع انسانی، حقوق مالکیت، ...
۳	<ul style="list-style-type: none"> تاکید بر بازتعمیر نقش‌های دولت ضمن پرداختن به کوچک‌سازی دولت و تغییر الگوی نظام بودجه‌ریزی تسهیل موانع تجاری و توسعه صادرات با تاکید بر اولویت‌های منطقه - ای برقراری ارتباط (تجارت، سرمایه‌گذاری و فناوری) کاهش اتکا به مزیت‌های نسبی در جهت حلق مزیت‌های رقابتی 	<ul style="list-style-type: none"> پتروشیمی، فلزات اساسی، محصولات معدنی غیرفلزی 	<ul style="list-style-type: none"> جهت‌گیری‌های کلی و توجه کمتر به نوآوری، سرمایه اجتماعی و شبکه‌سازی در ارتقای نوآوری به نسبت برنامه چهارم توسعه توجه کمتر به زیرساخت‌های فناوری 	<ul style="list-style-type: none"> شهرک‌های صنعتی تخصصی غیردولتی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی بورس ایدو و بازار فناوری تقویت نهادهای تأمین مالی تولید شورای گفتگو (افزایش تعامل بخش دولتی و غیردولتی)

اهم جهت گیری های اسناد بالادستی در بخش صنعت، معدن و تجارت

اجزا	محور	جهت گیری کلی
انطباق نظام ارزیابی کیفیت با اسنادردهای جهانی ارتقای کیفیت محصولات متناسب با اسناددارد کشورها	بهبود کیفیت و اسناددارد	ارتقای موقعیت رقابت پذیری تولیدات
بهبود بهره وری کاهش هزینه های عملیاتی و مبادلاتی (حمایت از شکل گیری انواع صرفه های اقتصادی در خوشه ها، شبکه ها و زنجیره ها، گروه های صنعتی) توسعه فناوری با نگاه شبکه ای شفاف سازی فرآیندها در نظام توزیع	کاهش هزینه تمام شده محصولات	
افزایش تولید کالاها و خدمات اساسی و نهاده ها دستیابی به خودکفایی در زمینه کالاهای راهبردی	جایگزینی وارداتی کالاهای اساسی	بهبود تراز تجاری
بهره گیری از توسعه روابط اقتصادی با سایر کشورها ایجاد ثبات رویه در زمینه قوانین و مقررات بخش صادراتی	توسعه صادرات (تبدیل مزیت های نسبی به رقابتی)	
بهبود فضای کسب و کار توانمندسازی بخش خصوصی و تعاونی افزایش سهولت های عادلانه عوامل در زنجیره ارزش	ایجاد بخش خصوصی توانمند و هوشمند (آماده مولجعه با قوانین سازمان جهانی تجارت)	تقویت ساختار رقابتی در بازار
روزآمدسازی شیوه های نظارت بر بازار دولت تامین کننده در صنایع مواجه با شکست بازار	کاهش وظایف تصدی گری دولت افزایش وظایف حاکمیتی	بازبینی در نقش دولت
توجه به قابلیت ها و مزیت های منطقه ای در انجام برنامه ریزی های اقتصادی	حفظ توازن در توسعه صنعتی مناطق	حفظ نگاه آمایشی در برنامه ریزی بخش

اهم چالش‌های حوزه صنعت، معدن و تجارت

تبعات اقتصادی حاصله	چالش‌های ساختاری حاکم	
<ul style="list-style-type: none"> - ناکارآمدی عملکرد بسیاری از صنایع بزرگ به سبب ماهیت انحصاری و ضعف رقابت - توزیع نامناسب کارگاه‌های بزرگ، متوسط و کوچک 	حاکمیت شرایط غیررقابتی و انحصاری در بخش و نقش غالب دولت در بازار	
<ul style="list-style-type: none"> - هزینه تمام شده بالا و قدرت رقابت‌پذیری پایین تولیدات بخش در بازارهای صادراتی - تعدد کسب و کارهای کوچک و ناکارا در بخش که در خصوص بسیاری از آنها حتی مشکل شناسایی و سازماندهی وجود دارد. 	زمینه‌های محدود بهره‌گیری از صرفه‌های ناشی از مقیاس و تجمع	
<ul style="list-style-type: none"> - ظرفیت‌های پایین توسعه متوازن صنایع تولیدی و معدنی 	تحرک پایین عوامل تولید میان بازارها	
<ul style="list-style-type: none"> - بازدهی پایین بسیاری از پروژه‌های سرمایه‌گذاری در نتیجه علامت‌دهی نادرست بازار - حاکمیت رانت و فرصت‌های نابرابر اقتصادی در دسترسی به منابع 	ساختار نامناسب قیمت‌های نسبی	
<ul style="list-style-type: none"> - هزینه‌های بالای مبادلاتی (تولیدی و لجستیکی) 	کمبود و پراکنش نامناسب زیرساخت‌های فیزیکی	
<ul style="list-style-type: none"> - بهره‌وری پایین عوامل تولید در زیربخش‌های تولیدی و تجاری 	نقایص موجود در حوزه فناوری‌های تولیدی و توزیعی (سخت‌افزاری)	
<ul style="list-style-type: none"> - عدم امکان پیش‌بینی و برنامه‌ریزی‌های دقیق و روزآمد - درجه بالای نااطمینانی و پایین بودن امنیت اقتصادی برای ورود سرمایه‌گذاران به بخش 	نقایص در زیرساخت‌های اطلاعاتی	
<ul style="list-style-type: none"> - پایین بودن انگیزه‌های ورود سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی) در بخش ناشی از تعدد، نوازی و تداخل قوانین و مقررات 	تودرتویی نهادی و ضمانت اجرای پایین قوانین	
<ul style="list-style-type: none"> - پایین بودن سهم خلاقیت و نوآوری در ایجاد ارزش افزوده به سبب انگیزه‌های پایین تولیدی فعالان بخش 	حاکمیت نظام‌های کنترل و دستور در برابر مداخلات ارشادی	
<ul style="list-style-type: none"> - وضعیت نامناسب سازماندهی فعالان بخش 	عدم شکل‌گیری نهادها و تشکل‌های حرفه‌ای	
<ul style="list-style-type: none"> - اندازه کوچک بازار برای تولید محصولات داخلی به واسطه عدم اطمینان مصرف‌کنندگان به تولیدات داخلی 	جایگاه پایین حقوق مصرف‌کنندگی در بخش	

اهم چالش‌های حوزه صنعت، معدن و تجارت (ادامه)

تبعات اقتصادی حاصله	چالش‌های ساختاری حاکم	
<ul style="list-style-type: none"> - تأثیرپذیری شدید فعالیت‌ها در بخش به واسطه تشدید تحریم‌های اقتصادی به لحاظ کوچک شدن بازارهای هدف و افزایش هزینه‌های مبادلاتی بین‌المللی. - مشکلات نقدینگی و ظرفیت‌های محدود تامین مالی در بخش به ویژه در صنایع بزرگ - انگیزه‌های پایین ورود سرمایه‌گذاران به بخش به ویژه در بخش معادن (اکتشاف) 	<p>موانع شدید ورود و پایداری در محیط کسب و کار</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - تأثیرپذیری شدید فعالیت‌های بخش از نوسانات نرخ ارز و قیمت‌های جهانی - تورم شعبان هزینه‌های تولیدکننده و مصرف‌کننده و کوچک شدن مسعر بازار در نتیجه کاهش قدرت خرید بخش تقاضا - نازل توان رقابستی کالاهای تولید داخل به واسطه افزایش قیمت تمام شده کالاهای صادراتی 	<p>ماهیت مزمن شرایط بی‌ثباتی در محیط اقتصادی</p>	

تقایص حاکم بر محیط کسب و کار

ماتریس حوزه‌های برنامه‌ریزی

حفظ یکپارچه‌نگری و رویکردهای آمایشی در برنامه‌ریزی بخش (۳)	ارتقای رقابتمندی و بهبود موازنه تجاری (۲)	بازمهندسی ساختارهای اقتصادی و بهبود محیط کسب‌وکار (۱)			
		توانمندسازی بخش غیردولتی (۴-۱)	اصلاح فرایندها (۳-۱)	توزیع عادلانه فرصت‌ها و تشدید رقابت در محیط کسب‌وکار (۲-۱)	تغییر نقش‌های اقتصادی دولت (۱-۱)
یکپارچه‌سازی سیاست‌های تولیدی و تجاری	انتقال از مزیت‌های نسبی به خلق مزیت رقابتی	ناب‌سازی و توسعه و توانمندسازی کسب‌وکارهای تولیدی و تجاری	ترویج نظام‌های جدید مدیریت تولید و تجارت	تسهیل شرایط دسترسی به بازار در بخش‌های مختلف صنعت، معدن و تجارت	توسعه نقش‌های حاکمیتی و کاهش تصدی‌گری
یکپارچه‌سازی طرح آمایش صنعتی، معدنی و تجاری	کاهش قیمت تمام‌شده و بهبود بهره‌وری به‌صورت پویا	حمایت از صنایع نوین و با ارزش‌افزوده بالا	توسعه تولید و تجارت مجازی	کاهش زمینه‌های رانت‌جویی با شفاف‌سازی اطلاعاتی و برقراری نسبت‌های واقعی قیمت‌ها	بازمهندسی چارچوب‌های رگولاتوری اقتصادی
مکان‌یابی و تجهیز شهرک‌های صنعتی، فناوری و صنفی	جهانی‌سازی تولید و تجارت	تجاری‌سازی ایده‌ها و اختراعات	توسعه شبکه‌های کسب‌وکار و گروه‌های بزرگ صنعتی	برقراری چارچوب‌های رقابت مدیریت شده در اجزای مختلف بخش	توسعه حوزه‌های تعامل مشترک بخش دولتی و غیردولتی
رعایت الزامات زیست‌محیطی در توسعه بخش	مدیریت هوشمند واردات و صادرات	مدیریت موثر انتقال فناوری با نگاه شبکه‌ای	مدیریت یکپارچه اطاعات حلقه‌های مختلف زنجیره ارزش	سازمان‌دهی تشکلهای حرفه‌ای در جهت افزایش قابلیت‌های شناسایی و پاسخگویی در برابر عملکرد بازاری	